

**İŞÇİLERİN SOSYOEKONOMİK HARCAMALARINA DAİR BİR ARAŞTIRMA:
MALATYA ÖRNEĞİ**

A Study on Socioeconomic Expenditures of the Workers: The Case of Malatya

Haluk TOPSAKAL

Doktora Öğrencisi, Ekonometri / Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Postgraduate, Econometrics / Ministry of Environment and Urbanization
ankauzak@gmail.com

ORCID ID: orcid.org/0000-0002-0998-1955

İsa KARACAN

Mali Müşavir, İşletme Anabilim Dalı / Muhasebe Finansman Bilim Dalı
Financial Advisor, Department of Business Administration / Department of
Accounting and Finance
isakrcn@gmail.com

ORCID ID: orcid.org/0000-0001-6569-4275

Makale bilgisi | Article Information

Makale Türü / Article Type: Araştırma Makalesi / Research Article

Geliş Tarihi / Date Received: 10 Mayıs / 10 May

Kabul Tarihi / Date Accepted: 12 Mayıs / 12 May

Yayın Tarihi / Date Published: 21 Mayıs / 21 May

Yayın Sezonu / Pub Date Season: Mayıs / May

(11p) Bu Makaleye Atıf İçin / To Cite This Article: Topsakal, H. & Karacan, İ.
(2023). İşçilerin Sosyoekonomik Harcamalarına Dair Bir Araştırma: Malatya
Örneği. *IJESOS International Journal Of Educational and Social Sciences* 2(1), 19-
30. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.7953340>

İntihal: Bu makale turnitin.com yazılımınca yazar tarafından taranmıştır.
İntihal tespit edilmemiştir.

Plagiarism: This article has been scanned with turnitin.com by writer. No
plagiarism detected.

İletişim:

e-posta: editor@ijesos.com
Web: www.ijesos.com

Öz:

Bu çalışmanın evreni; Malatya 2. Organize Sanayi Bölgesinde çalışan 62 kişilik işçi örneklemeden yola çıkılarak anket yoluyla elde edilmiştir. Bu çalışma "Adil ücret Tarama Anketi"nde bulunan temel sosyoekonomik değişkenlere ait istatistiksel ilişkileri yorumlamakta olup betimsel analitik niteliktedir. Çalışanların ankete verdiği cevapların ilişkilerini belirlemek için çoklu regresyon analizi uygulanmıştır. Çıkan bazı anlamlı istatistiksel sonuçlar şu şekildedir: Eğitim, elektrik, su, giyim, ulaşım, kira gibi temel harcama kalemlerindeki artışa neden olan en etkili değişkenin; okula devam eden çocuk sayısı, bakmakla yükümlü olunan kişi sayısı ve ailedeki çocuk sayısı olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: İşçi, İşçi harcamaları, Harcamalar arasındaki ilişkiler

Abstract:

The universe of this study; It was obtained through a questionnaire based on a sample of 62 workers working in the 2nd Organized Industrial Zone of Malatya. This study interprets the statistical relationships of the basic socioeconomic variables in the "Fair Pay Screening Questionnaire" and is descriptive and analytical. Multiple regression analysis was applied to determine the relationships between the responses of the employees to the questionnaire. Some significant statistical results are as follows: The most effective variable causing the increase in basic expenditure items such as education, electricity, water, clothing, transportation and rent; the number of children attending school, the number of dependents and the number of children in the family.

Key Words: Labor, Labor expenditures, Relationships between the expenditures

Giriş

2. Dünya Savaşı sonrası etkin olan Fordist Üretim; Uluslararası ticaretin ve Sanayii Devriminin tamamlayıcı bir devamı olarak evrimleşen üretim modeli şeklinde tanımlanır. Bu tarz üretimin temel nitelikleri standart ve devamlı bir üretim süreci, parçadan bütüne giden işin bant düzeninde tamamlanması, iş etkileşiminin devamı şeklinde ifade edilebilir. 70'lerden sonra ise Fordist Üretim, Post-Fordist Üretim modeliyle bazı yeni nitelikler kazanmıştır. Bu yenilikler esnek çalışma biçim ve saatleri, istihdamın tekdüzelikten sıyrılması, kısmi zamanlı ve geçici süreli çalışma olarak sıralanabilir (Aslan, 2016). Türkiye'deki tarihsel gelişimin yönü ise bir tarım ülkesi olmaktan çıkılıp hizmet ve sanayi sektörüne doğru kayma şeklindedir (Çevik & Alperen, 2009). Krizler ücretleri, istihdamı, çalışma biçimlerini ve sosyoekonomik harcamaları belirleme gizilgücüne sahiptir (Arıkan, 2019). Yaşanan ekonomik darboğazlar nedeniyle çoğu işçi farklı vardiyalarda ve tecrübesiz olduğu sınai kollara ait alanlarda çalışmak zorunda kalmıştır (Arıkan, 2022). İşsizlik ve yoksulluk çalışan haklarında tavizleri artırıp sendikal gücü ve etkinliği azaltmaktadır. İşçilerin büyüyen bir diğer sorunu ise iş güvenliği olarak karşımıza çıkmaktadır (Altan vd., 2005). Öte yandan çalışanın ekonomik birikimindeki artış, hane halklarının refahını olumlu etkilerken, hane içi uyuşmazlıkları da azalır. İşçinin iş memnuniyetini ve verimini de yükseltir.

Bu araştırma kapsamında Malatya ili Organize Sanayi Bölgesinde çalışan işçilerin temel harcamaları arasındaki anlamlı istatistiksel ilişkileri sınanacaktır. Çalışma üç kısımdan oluşmaktadır. İlki işçilere ait anket verilerinin toplanması, ikincisi bu verilerin istatistik programı ile sınanması ve son olarak anlamlı istatistiksel ilişkilerin ortaya konulmasıdır.

Yöntem

Bu çalışmanın evreni; Malatya 2. organize sanayi bölgesinde çalışan 62 kişilik işçi örneklemeden yola çıkılarak anket yoluyla elde edilmiştir. Bu çalışma "Adil ücret Tarama Anketi"nde bulunan temel sosyoekonomik değişkenlere ait istatistiksel ilişkileri yorumlamakta olup betimsel analitik niteliklidir. Çalışanların ankete verdiği cevapların istatistiksel ilişkilerini belirlemek için çoklu regresyon analizi uygulanmıştır. Katılımcılara ait cevaplar, exell programı ile kayıt altına alınmış ve Eviews yazılımı ile sınanmıştır.

Aylık eğitim harcamasına etki eden değişkenlerin belirlenmesi amacıyla yapılan çoklu regresyon analizi sonuçları aşağıdaki gibidir;

Tablo 1. Belirli Değişkenlerin Aylık Eğitim Harcamasına Etkisinin İncelenmesi

	Katsayı	Standart Hata	t-istatistik	Olasılık Değeri
Sabit Terim		653.236	11.951	0.000*
Ailedeki Maaşlı Yetişkin Çalışan Sayısı	-0.020	57.635	-0.263	0.805
Bakmakla Yükümlü Olduğu Yetişkin Kişi Sayısı	-1.917	99.740	-8.615	0.001*
Ailedeki Çocuk Sayısı	-0.331	49.135	-2.372	0.077***

Ailede İsten Sonra Eğitim Alan Yetişkin Sayısı	-0.937	145.638	-10.288	0.001*
Okula Devam Eden Çocuk Sayısı	2.350	82.862	13.142	0.000*
Ailede Çalışan Çocuk Sayısı	-1.249	92.666	-11.912	0.000*
Oturulan Ev Kira	-1.376	129.190	-9.548	0.001*
R	0.994	F İstatistik Değeri		44.389
R²	0.987	Olasılık Değeri		0.001*

Aylık eğitim harcamasına etki eden değişkenlerin belirlenmesi amacıyla yapılan çoklu regresyon analizi sonucunda ilk olarak modelin genel anlamlılığı incelenmektedir. Modelin genel anlamlılığı F istatistik değeriyle sınırlanmaktadır ve hesaplanan F değeri istatistiksel olarak anlamlı ($p < 0.01$) bulunmuştur. Modelin belirlilik katsayısı ise 0.98 olarak elde edilmiştir. Yani incelenen değişkenler modeli %98 açıklamaktadır.

Regresyon modelinin anlamlılığının sınırlanmasından sonra hangi değişkenlerin istatistiksel olarak anlamlı olduğunu ve bu değişkenlerin katsayıları incelenmektedir. Bu kapsamda "Bakmakla Yükümlü Olduğu Yetişkin Kişi Sayısı", "Ailedeki Çocuk Sayısı", "Ailede İsten Sonra Eğitim Alan Yetişkin Sayısı", "Okula Devam Eden Çocuk Sayısı", "Ailede Çalışan Çocuk Sayısı" ve "Oturulan Ev Kira" değişkenlerinin modele etkisinin anlamlı olduğu görülmektedir. "Bakmakla Yükümlü Olduğu Yetişkin Kişi Sayısı" değişkenindeki %1'lik artış aylık eğitim harcamasını %1.9 azaltmaktadır. "Ailedeki Çocuk Sayısı" değişkenindeki %1'lik artış aylık eğitim harcamasını %0.3 azaltmaktadır. "Ailede İsten Sonra Eğitim Alan Yetişkin Sayısı" değişkenindeki %1'lik artış aylık eğitim harcamasını %0.9 azaltmaktadır. "Okula Devam Eden Çocuk Sayısı" değişkenindeki %1'lik artış aylık eğitim harcamasını %2.3 arttırmaktadır. "Ailede Çalışan Çocuk Sayısı" değişkenindeki %1'lik artış aylık eğitim harcamasını %1.2 azaltmaktadır. "Oturulan Ev Kira" değişkenindeki %1'lik artış aylık eğitim harcamasını %1.3 azaltmaktadır.

Aylık gıda harcamasına etki eden değişkenlerin belirlenmesi amacıyla yapılan çoklu regresyon analizi sonuçları aşağıdaki gibidir;

Tablo 2. Belirli Değişkenlerin Aylık Gıda Harcamasına Etkisinin İncelenmesi

	Katsayı	Standart Hata	t-istatistik	Olasılık Değeri
Sabit Terim		5443.636	-0.158	0.882
Ailedeki Maaşlı Yetişkin Çalışan Sayısı	0.899	480.289	2.513	0.066
Bakmakla Yükümlü Olduğu Yetişkin Kişi Sayısı	-1.021	831.170	-0.996	0.376
Ailedeki Çocuk Sayısı	1.354	409.460	2.105	0.103
Ailede İsten Sonra Eğitim Alan Yetişkin Sayısı	0.668	1213.651	1.591	0.187
Okula Devam Eden Çocuk Sayısı	0.288	690.517	0.350	0.744
Ailede Çalışan Çocuk Sayısı	0.345	772.214	0.714	0.514
Oturulan Ev Kira	0.702	1076.586	1.057	0.350
R	0.854	F istatistik değeri		1.546
R²	0.730	Olasılık Değeri		0.353

Aylık gıda harcamasına etki eden değişkenlerin belirlenmesi amacıyla yapılan çoklu regresyon analizi sonucunda ilk olarak modelin genel anlamlılığı

incelenmektedir. Modelin genel anlamlılığı F istatistik değeriyle sınanmaktadır ve hesaplanan F değeri istatistiksel olarak anlamlı ($p>0.01$) bulunmamıştır.

Aylık giyim harcamasına etki eden değişkenlerin belirlenmesi amacıyla yapılan çoklu regresyon analizi sonuçları aşağıdaki gibidir;

Tablo 3. Belirli Değişkenlerin Aylık Giyim Harcamasına Etkisinin İncelenmesi

	Katsayı	Standart Hata	t-istatistik	Olasılık Değeri
Sabit Terim		998.000	-1.377	0.240
Ailedeki Maaşlı Yetişkin Çalışan Sayısı	-0.241	88.053	-1.462	0.218
Bakmakla Yükümlü Olduğu Yetişkin Kişi Sayısı	2.214	152.381	4.692	0.009*
Ailedeki Çocuk Sayısı	-1.414	75.068	-4.777	0.009*
Ailede İsten Sonra Eğitim Alan Yetişkin Sayısı	-0.836	222.503	-4.326	0.012**
Okula Devam Eden Çocuk Sayısı	-0.916	126.595	-2.415	0.073***
Ailede Çalışan Çocuk Sayısı	-0.312	141.573	-1.405	0.233
Oturulan Ev Kira	0.375	197.374	1.226	0.287
R	0.971	F istatistik değeri		9.426
R²	0.943	Olasılık Değeri		0.023**

Aylık giyim harcamasına etki eden değişkenlerin belirlenmesi amacıyla yapılan çoklu regresyon analizi sonucunda ilk olarak modelin genel anlamlılığı incelenmektedir. Modelin genel anlamlılığı F istatistik değeriyle sınanmaktadır ve hesaplanan F değeri istatistiksel olarak anlamlı ($p<0.05$) bulunmuştur. Modelin belirlilik katsayısı ise 0.97 olarak elde edilmiştir. Yani incelenen değişkenler modeli %97 açıklamaktadır.

Regresyon modelinin anlamlılığının sınanmasından sonra hangi değişkenlerin istatistiksel olarak anlamlı olduğunu ve bu değişkenlerin katsayıları incelenmektedir. Bu kapsamda "Bakmakla Yükümlü Olduğu Yetişkin Kişi Sayısı", "Ailedeki Çocuk Sayısı", "Ailede İsten Sonra Eğitim Alan Yetişkin Sayısı" ve "Okula Devam Eden Çocuk Sayısı" değişkenlerinin modele etkisinin anlamlı olduğu görülmektedir. "Bakmakla Yükümlü Olduğu Yetişkin Kişi Sayısı" değişkenindeki %1'lik artış aylık giyim harcamasını %2.2 arttırmaktadır. "Ailedeki Çocuk Sayısı" değişkenindeki %1'lik artış aylık giyim harcamasını %1.4 azaltmaktadır. "Ailede İsten Sonra Eğitim Alan Yetişkin Sayısı" değişkenindeki %1'lik artış aylık eğitim harcamasını %0.8 azaltmaktadır. "Okula Devam Eden Çocuk Sayısı" değişkenindeki %1'lik artış aylık eğitim harcamasını %0.9 azaltmaktadır.

Aylık su faturasına etki eden değişkenlerin belirlenmesi amacıyla yapılan çoklu regresyon analizi sonuçları aşağıdaki gibidir;

Tablo 4. Belirli Değişkenlerin Aylık Su Faturasına Etkisinin İncelenmesi

	Katsayı	Standart Hata	t-istatistik	Olasılık Değeri
Sabit Terim		181.455	-4.544	0.010**
Ailedeki Maaşlı Yetişkin Çalışan Sayısı	0.584	16.010	3.109	0.036**
Bakmakla Yükümlü Olduğu Yetişkin Kişi Sayısı	3.127	27.706	5.808	0.004*
Ailedeki Çocuk Sayısı	-0.546	13.649	-1.617	0.181
Ailede İsten Sonra Eğitim Alan Yetişkin Sayısı	0.339	40.455	1.540	0.198
Okula Devam Eden Çocuk Sayısı	-2.219	23.017	-5.129	0.007*
Ailede Çalışan Çocuk Sayısı	0.114	25.740	0.451	0.675

Oturulan Ev Kira	1.348	35.886	3.866	0.018**
R	0.962	F istatistik değeri		7.107
R²	0.926	Olasılık Değeri		0.038**

Aylık su faturasına etki eden değişkenlerin belirlenmesi amacıyla yapılan çoklu regresyon analizi sonucunda ilk olarak modelin genel anlamlılığı incelenmektedir. Modelin genel anlamlılığı F istatistik değeriyle sınırlanmaktadır ve hesaplanan F değeri istatistiksel olarak anlamlı ($p < 0.05$) bulunmuştur. Modelin belirlilik katsayısı ise 0.96 olarak elde edilmiştir. Yani incelenen değişkenler modeli %96 açıklamaktadır.

Regresyon modelinin anlamlılığının sınırlanmasından sonra hangi değişkenlerin istatistiksel olarak anlamlı olduğunu ve bu değişkenlerin katsayıları incelenmektedir. Bu kapsamda "Ailedeki Maaşlı Yetişkin Çalışan Sayısı", "Bakmakla Yükümlü Olduğu Yetişkin Kişi", "Okula Devam Eden Çocuk Sayısı" ve "Oturulan Ev Kira" değişkenlerinin modele etkisinin anlamlı olduğu görülmektedir. "Ailedeki Maaşlı Yetişkin Çalışan Sayısı" değişkenindeki %1'lik artış aylık giyim harcamasını %0.5 arttırmaktadır. "Bakmakla Yükümlü Olduğu Yetişkin Kişi Sayısı" değişkenindeki %1'lik artış aylık giyim harcamasını %3.1 arttırmaktadır. "Okula Devam Eden Çocuk Sayısı" değişkenindeki %1'lik artış aylık eğitim harcamasını %2.2 azaltmaktadır. "Oturulan Ev Kira" değişkenindeki %1'lik artış aylık eğitim harcamasını %1.3 arttırmaktadır.

Aylık ulaşım harcamasına etki eden değişkenlerin belirlenmesi amacıyla yapılan çoklu regresyon analizi sonuçları aşağıdaki gibidir;

Tablo 5. Belirli Değişkenlerin Aylık Ulaşım Harcamasına Etkisinin İncelenmesi

	Katsayı	Standart Hata	t-istatistik	Olasılık Değeri
Sabit Terim		1360.909	-3.722	0.020**
Ailedeki Maaşlı Yetişkin Çalışan Sayısı	-0.046	120.072	-0.402	0.708
Bakmakla Yükümlü Olduğu Yetişkin Kişi Sayısı	2.859	207.793	8.629	0.001*
Ailedeki Çocuk Sayısı	-1.085	102.365	-5.221	0.006*
Ailede İsten Sonra Eğitim Alan Yetişkin Sayısı	-0.656	303.413	-4.836	0.008*
Okula Devam Eden Çocuk Sayısı	-1.526	172.629	-5.733	0.005*
Ailede Çalışan Çocuk Sayısı	-0.778	193.053	-4.983	0.008*
Oturulan Ev Kira	0.546	269.146	2.543	0.064***
R	0.986	F istatistik değeri		19.712
R²	0.972	Olasılık Değeri		0.006*

Aylık su faturasına etki eden değişkenlerin belirlenmesi amacıyla yapılan çoklu regresyon analizi sonucunda ilk olarak modelin genel anlamlılığı incelenmektedir. Modelin genel anlamlılığı F istatistik değeriyle sınırlanmaktadır ve hesaplanan F değeri istatistiksel olarak anlamlı ($p < 0.01$) bulunmuştur. Modelin belirlilik katsayısı ise 0.97 olarak elde edilmiştir. Yani incelenen değişkenler modeli %97 açıklamaktadır.

Regresyon modelinin anlamlılığının sınırlanmasından sonra hangi değişkenlerin istatistiksel olarak anlamlı olduğunu ve bu değişkenlerin katsayıları incelenmektedir. Bu kapsamda "Bakmakla Yükümlü Olduğu

Yetişkin Kişi", "Ailedeki Çocuk Sayısı", "Ailede İsten Sonra Eğitim Alan Yetişkin Sayısı", "Okula Devam Eden Çocuk Sayısı", "Ailede Çalışan Çocuk Sayısı" ve "Oturulan Ev Kira" değişkenlerinin modele etkisinin anlamlı olduğu görülmektedir. "Bakmakla Yükümlü Olduğu Yetişkin Kişi" değişkenindeki %1'lik artış aylık su faturasını %2.8 arttırmaktadır. "Ailedeki Çocuk Sayısı" değişkenindeki %1'lik artış aylık su faturasını %1.08 azaltmaktadır. "Ailede İsten Sonra Eğitim Alan Yetişkin Sayısı" değişkenindeki %1'lik artış aylık su faturasını %0.6 azaltmaktadır. "Okula Devam Eden Çocuk Sayısı" değişkenindeki %1'lik artış aylık su faturasını %1.5 azaltmaktadır. "Ailede Çalışan Çocuk Sayısı" değişkenindeki %1'lik artış aylık su faturasını %0.7 azaltmaktadır. "Oturulan Ev Kira" değişkenindeki %1'lik artış aylık su faturasını %0.5 arttırmaktadır.

Beklenmeyen olaylara etki eden değişkenlerin belirlenmesi amacıyla yapılan çoklu regresyon analizi sonuçları aşağıdaki gibidir;

Tablo 6. Belirli Değişkenlerin Beklenmeyen Olaylara Etkisinin İncelenmesi

	Katsayı	Standart Hata	t-istatistik	Olasılık Değeri
Sabit Terim		3021.218	0.840	0.448
Ailedeki Maaşlı Yetişkin Çalışan Sayısı	-0.536	266.561	-2.796	0.049**
Bakmakla Yükümlü Olduğu Yetişkin Kişi Sayısı	0.895	461.300	1.627	0.179
Ailedeki Çocuk Sayısı	-1.635	227.250	-4.737	0.009*
Ailede İsten Sonra Eğitim Alan Yetişkin Sayısı	0.093	673.576	0.411	0.702
Okula Devam Eden Çocuk Sayısı	0.922	383.237	2.085	0.105
Ailede Çalışan Çocuk Sayısı	-0.952	428.579	-3.672	0.021**
Oturulan Ev Kira	-0.089	597.505	-0.248	0.816
R	0.960	F istatistik değeri		6.783
R²	0.922	Olasılık Değeri		0.042**

Beklenmedik olaylara etki eden değişkenlerin belirlenmesi amacıyla yapılan çoklu regresyon analizi sonucunda ilk olarak modelin genel anlamlılığını incelemektedir. Modelin genel anlamlılığını F istatistik değeriyle sınanmaktadır ve hesaplanan F değeri istatistiksel olarak anlamlı ($p < 0.05$) bulunmuştur. Modelin belirlilik katsayısı ise 0.92 olarak elde edilmiştir. Yani incelenen değişkenler modeli %92 açıklamaktadır.

Regresyon modelinin anlamlılığının sınanmasından sonra hangi değişkenlerin istatistiksel olarak anlamlı olduğunu ve bu değişkenlerin katsayıları incelenmektedir. Bu kapsamda "Ailedeki Maaşlı Yetişkin Çalışan Sayısı", "Ailedeki Çocuk Sayısı" ve "Ailede Çalışan Çocuk Sayısı" değişkenlerinin modele etkisinin anlamlı olduğu görülmektedir. "Ailedeki Maaşlı Yetişkin Çalışan Sayısı" değişkenindeki %1'lik artış beklenmedik olayları %0.5 azaltmaktadır. "Ailedeki Çocuk Sayısı" değişkenindeki %1'lik artış beklenmedik olayları %1.6 azaltmaktadır. "Ailede Çalışan Çocuk Sayısı" değişkenindeki %1'lik artış beklenmedik olayları %0.9 azaltmaktadır.

Kira bedeline etki eden değişkenlerin belirlenmesi amacıyla yapılan çoklu regresyon analizi sonuçları aşağıdaki gibidir;

Tablo 7. Belirli Değişkenlerin Kira Bedelinin Etkisinin İncelenmesi

	Katsayı	Standart Hata	t-istatistik	Olasılık Değeri
Sabit Terim		90.727	30.836	0.000*
Ailedeki Maaşlı Yetişkin Çalışan Sayısı	0.020	8.005	3.733	0.020*
Bakmakla Yükümlü Olduğu Yetişkin Kişi Sayısı	-0.022	13.853	-1.411	0.231
Ailedeki Çocuk Sayısı	0.241	6.824	24.759	0.000*
Ailede İsten Sonra Eğitim Alan Yetişkin Sayısı	0.079	20.228	12.416	0.000*
Okula Devam Eden Çocuk Sayısı	-0.059	11.509	-4.694	0.009*
Ailede Çalışan Çocuk Sayısı	0.052	12.870	7.055	0.002*
Oturulan Ev Kira	-0.889	17.943	-88.370	0.000*
R	1.000	F istatistik değeri		9233.02
R²	1.000	Olasılık Değeri		0.000*

Kira bedeline etki eden değişkenlerin belirlenmesi amacıyla yapılan çoklu regresyon analizi sonucunda ilk olarak modelin genel anlamlılığı incelenmektedir. Modelin genel anlamlılığı F istatistik değeriyle sınırlanmaktadır ve hesaplanan F değeri istatistiksel olarak anlamlı ($p < 0.01$) bulunmuştur. Modelin belirlilik katsayısı ise 1.00 olarak elde edilmiştir. Yani incelenen değişkenler modeli %100 açıklamaktadır.

Regresyon modelinin anlamlılığının sınırlanmasından sonra hangi değişkenlerin istatistiksel olarak anlamlı olduğunu ve bu değişkenlerin katsayıları incelenmektedir. Bu kapsamda "Ailedeki Maaşlı Yetişkin Çalışan Sayısı", "Ailedeki Çocuk Sayısı", "Ailede İsten Sonra Eğitim Alan Yetişkin Sayısı", "Okula Devam Eden Çocuk Sayısı", "Ailede Çalışan Çocuk Sayısı" ve "Oturulan Ev Kira" değişkenlerinin modele etkisinin anlamlı olduğu görülmektedir. "Ailedeki Maaşlı Yetişkin Çalışan Sayısı" değişkenindeki %1'lik artış kira bedelini %0.02 arttırmaktadır. "Ailedeki Çocuk Sayısı" değişkenindeki %1'lik artış kira bedelini %0.2 arttırmaktadır. "Ailede İsten Sonra Eğitim Alan Yetişkin Sayısı" değişkenindeki %1'lik artış kira bedelini %0.07 arttırmaktadır. "Okula Devam Eden Çocuk Sayısı" değişkenindeki %1'lik artış kira bedelini %0.05 azaltmaktadır. "Ailede Çalışan Çocuk Sayısı" değişkenindeki %1'lik artış kira bedelini %0.05 arttırmaktadır. "Oturulan Ev Kira" değişkenindeki %1'lik artış kira bedelini %0.8 azaltmaktadır.

Ortalama aylık elektrik faturasına etki eden değişkenlerin belirlenmesi amacıyla yapılan çoklu regresyon analizi sonuçları aşağıdaki gibidir;

Tablo 8. Belirli Değişkenlerin Ortalama Aylık Elektrik Faturasına Etkisinin İncelenmesi

	Katsayı	Standart Hata	t-istatistik	Olasılık Değeri
Sabit Terim		234.076	-4.819	0.009*
Ailedeki Maaşlı Yetişkin Çalışan Sayısı	0.797	20.652	5.951	0.004*
Bakmakla Yükümlü Olduğu Yetişkin Kişi Sayısı	1.079	35.740	2.810	0.048**
Ailedeki Çocuk Sayısı	-0.218	17.607	-0.905	0.417
Ailede İsten Sonra Eğitim Alan Yetişkin Sayısı	0.681	52.187	4.331	0.012**
Okula Devam Eden Çocuk Sayısı	-0.838	29.692	-2.715	0.053***
Ailede Çalışan Çocuk Sayısı	0.848	33.205	4.690	0.009*
Oturulan Ev Kira	1.563	46.293	6.285	0.003*
R	0.981	F istatistik değeri		14.529
R²	0.962	Olasılık Değeri		0.011**

Ortalama aylık elektrik faturasına etki eden değişkenlerin belirlenmesi amacıyla yapılan çoklu regresyon analizi sonucunda ilk olarak modelin genel anlamlılığı incelenmektedir. Modelin genel anlamlılığı F istatistik değeriyle sınırlanmaktadır ve hesaplanan F değeri istatistiksel olarak anlamlı ($p < 0.05$) bulunmuştur. Modelin belirlilik katsayısı ise 1.00 olarak elde edilmiştir. Yani incelenen değişkenler modeli %100 açıklamaktadır.

Regresyon modelinin anlamlılığının sınanmasından sonra hangi değişkenlerin istatistiksel olarak anlamlı olduğunu ve bu değişkenlerin katsayıları incelenmektedir. Bu kapsamda "Ailedeki Maaşlı Yetişkin Çalışan Sayısı", "Bakmakla Yükümlü Olduğu Yetişkin Kişi Sayısı", "Ailede İsten Sonra Eğitim Alan Yetişkin Sayısı", "Okula Devam Eden Çocuk Sayısı", "Ailede Çalışan Çocuk Sayısı" ve "Oturulan Ev Kira" değişkenlerinin modele etkisinin anlamlı olduğu görülmektedir. "Ailedeki Maaşlı Yetişkin Çalışan Sayısı" değişkenindeki %1'lik artış ortalama aylık elektrik faturasını %0.7 arttırmaktadır. "Bakmakla Yükümlü Olduğu Yetişkin Kişi Sayısı" değişkenindeki %1'lik artış ortalama aylık elektrik faturasını %1.07 arttırmaktadır. "Ailede İsten Sonra Eğitim Alan Yetişkin Sayısı" değişkenindeki %1'lik artış ortalama aylık elektrik faturasını %0.6 arttırmaktadır. "Okula Devam Eden Çocuk Sayısı" değişkenindeki %1'lik artış ortalama aylık elektrik faturasını %0.8 azaltmaktadır. "Ailede Çalışan Çocuk Sayısı" değişkenindeki %1'lik artış ortalama aylık elektrik faturasını %0.8 arttırmaktadır. "Oturulan Ev Kira" değişkenindeki %1'lik artış ortalama aylık elektrik faturasını %1.5 arttırmaktadır.

Ortalama aylık ısınma maliyetine etki eden değişkenlerin belirlenmesi amacıyla yapılan çoklu regresyon analizi sonuçları aşağıdaki gibidir;

Tablo 9. Belirli Değişkenlerin Ortalama Aylık Isınma Maliyetine Etkisinin İncelenmesi

	Katsayı	Standart Hata	t-istatistik	Olasılık Değeri
Sabit Terim		834.691	0.253	0.813
Ailedeki Maaşlı Yetişkin Çalışan Sayısı	-0.283	73.644	-1.018	0.366
Bakmakla Yükümlü Olduğu Yetişkin Kişi Sayısı	1.126	127.446	1.411	0.231
Ailedeki Çocuk Sayısı	-0.036	62.784	-0.071	0.947
Ailede İsten Sonra Eğitim Alan Yetişkin Sayısı	-0.177	186.093	-0.540	0.618
Okula Devam Eden Çocuk Sayısı	-1.533	105.879	-2.389	0.075
Ailede Çalışan Çocuk Sayısı	0.364	118.406	0.968	0.388
Oturulan Ev Kira	-0.195	165.076	-0.377	0.726
R	0.915	F istatistik değeri		2.923
R²	0.836	Olasılık Değeri		0.158

Ortalama aylık ısınma maliyetine etki eden değişkenlerin belirlenmesi amacıyla yapılan çoklu regresyon analizi sonucunda ilk olarak modelin genel anlamlılığı incelenmektedir. Modelin genel anlamlılığı F istatistik değeriyle sınırlanmaktadır ve hesaplanan F değeri istatistiksel olarak anlamlı ($p > 0.01$) bulunmamıştır.

Sonuç:

Ankete katılanların cevapları program yardımı ile sınındığında çıkan anlamlı istatistiksel sonuçlar şu şekilde özetlenebilir:

I. Aylık eğitim harcamalarında etkili değişkenler sınındığında; "Okula Devam Eden Çocuk Sayısı", "Bakmakla Yükümlü Olduğu Yetişkin Kişi Sayısı", "Ailedeki Çocuk Sayısı", "Ailede İsten Sonra Eğitim Alan Yetişkin Sayısı", "Ailede Çalışan Çocuk Sayısı" ve "Oturulan Ev Kira" değişkenlerinin modele etkisinin anlamlı olduğu görülmektedir.

II. Aylık giyim harcamaları üzerinde etkili değişkenler sınındığında; "Okula Devam Eden Çocuk Sayısı", "Bakmakla Yükümlü Olduğu Yetişkin Kişi Sayısı", "Ailedeki Çocuk Sayısı", "Ailede İsten Sonra Eğitim Alan Yetişkin Sayısı" değişkenlerinin modele etkisinin anlamlı olduğu görülmektedir.

III. Aylık su faturasına etki eden değişkenlere bakıldığında "Ailedeki Maaşlı Yetişkin Çalışan Sayısı", "Bakmakla Yükümlü Olduğu Yetişkin Kişi", "Okula Devam Eden Çocuk Sayısı" ve "Oturulan Ev Kira" değişkenlerinin modele etkisinin anlamlı olduğu görülmektedir.

IV. Aylık ulaşım harcamasına etki eden değişkenlere bakıldığında "Bakmakla Yükümlü Olduğu Yetişkin Kişi", "Ailedeki Çocuk Sayısı", "Ailede İsten Sonra Eğitim Alan Yetişkin Sayısı", "Okula Devam Eden Çocuk Sayısı", "Ailede Çalışan Çocuk Sayısı" ve "Oturulan Ev Kira" değişkenlerinin modele etkisinin anlamlı olduğu görülmektedir.

V. Kira bedeline etkili olan değişkenlere bakıldığında "Ailedeki Maaşlı Yetişkin Çalışan Sayısı", "Ailedeki Çocuk Sayısı", "Ailede İsten Sonra Eğitim Alan Yetişkin Sayısı", "Okula Devam Eden Çocuk Sayısı", "Ailede Çalışan Çocuk Sayısı" ve "Oturulan Ev Kira" değişkenlerinin modele etkisinin anlamlı olduğu görülmektedir.

VI. Aylık elektrik faturasında etkili olan değişkenlere bakıldığında "Okula Devam Eden Çocuk Sayısı", "Ailedeki Maaşlı Yetişkin Çalışan Sayısı", "Bakmakla Yükümlü Olduğu Yetişkin Kişi Sayısı", "Ailede İsten Sonra Eğitim Alan Yetişkin Sayısı", "Ailede Çalışan Çocuk Sayısı" ve "Oturulan Ev Kira" değişkenlerinin modele etkisinin anlamlı olduğu görülmektedir.

Kaynakça

ALTAN, Ö. Z., D. Kağnicioğlu, Y. Şişman, Z. Sungur (2005), İşçi Profili Araştırması: Eskişehir Örneği, T.C.Anadolu Üniversitesi Yayınları No:1651, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Yayınları No:190, Eskişehir.

Arıkan, N. İ. (2019). Akademik başarı ile seçilmiş sosyoekonomik değişkenler arasındaki ilişki üzerine bir araştırma - A study on the relationship between the academic success and selected socioeconomic variables. USBAD Uluslararası Sosyal Bilimler Akademi Dergisi - International Journal Of Social Sciences Academy, 1(2), 14- 29.

Arıkan, N. İ. (2022). Crypto assets used in different industries and accounting of them. *Euroasia journal of social sciences & humanities*, 9-27, 56-72. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.7038835>

Çevik, Ç., & Alperen, M. Y. (2009). İşçilerin sosyal ve çalışma hayatlarına dair bir araştırma: Amasya organize sanayi bölgesi örneği. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 25, 221-236.

Hasan Aslan, Ev-eksenli çalışan kadınların sosyal ve ekonomik hayatlarına ilişkin bir saha araştırması: Denizli ili örneği, *Fe Dergi* 8, no. 1 (2016), 69-90.

Taft, M.K., Hosein, Z.Z. & Mehrizi, S.M. (2013). The relation between financial literacy, financial wellbeing and financial concerns. *International Journal of Business and Management*, 8(11), 63-75.